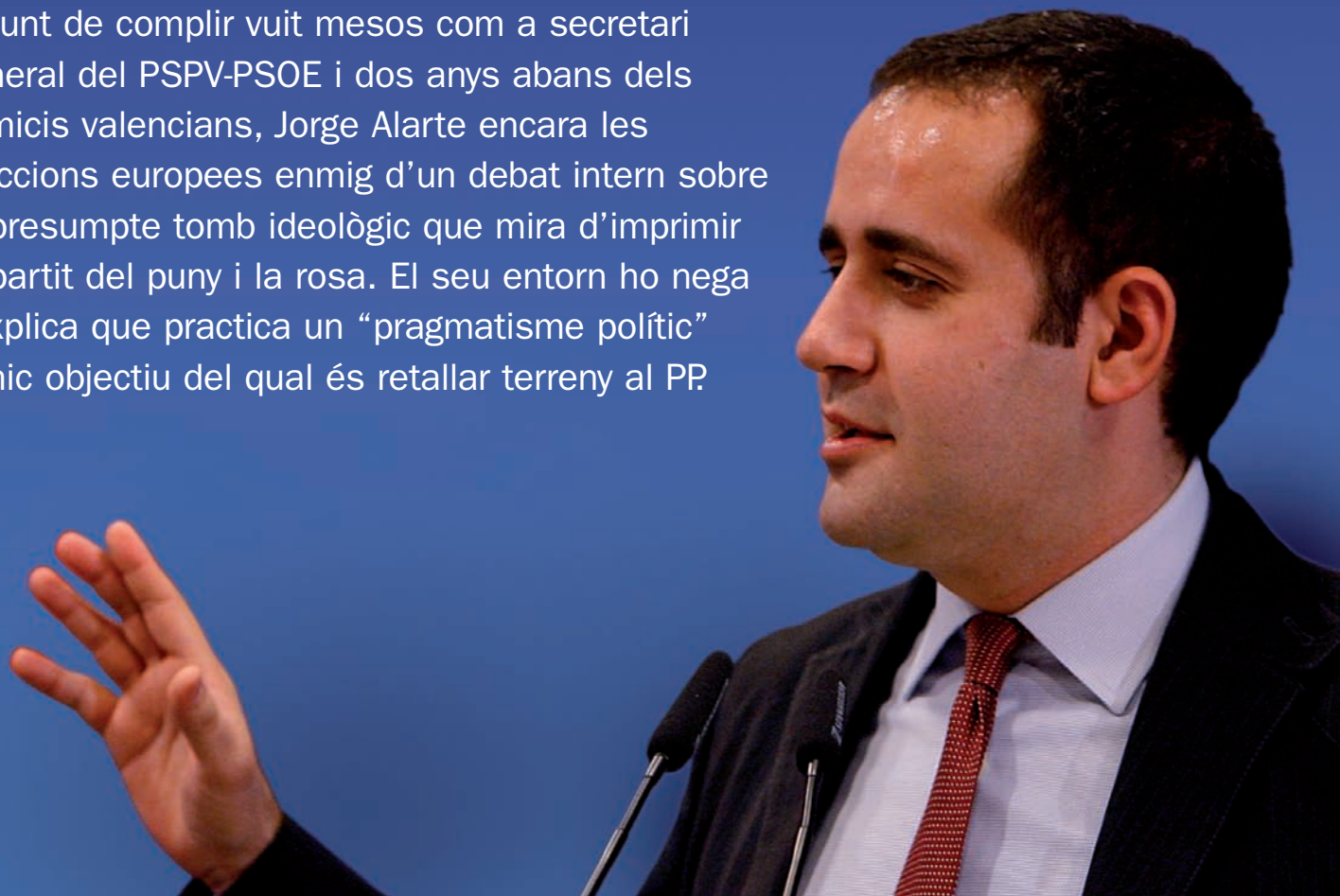

Jorge Alarte, el canvi que grinyola

A punt de complir vuit mesos com a secretari general del PSPV-PSOE i dos anys abans dels comicis valencians, Jorge Alarte encara les eleccions europees enmig d'un debat intern sobre el presumpte tomb ideològic que mira d'imprimir al partit del puny i la rosa. El seu entorn ho nega i explica que practica un "pragmatisme polític" l'únic objectiu del qual és retallar terreny al PP

EL TEMPS

El discurs més important de la seua carrera política, Jorge Alarte va fer-lo pràcticament sencer en valencià. Cap al final, però, va passar al castellà breument per adreçar-se a l'auditori en els següents termes:

—No lo dudéis, quien os habla es profundamente de izquierdas. No eres más de izquierdas por decirlo muchas veces, sino porque realmente lo eres.

Era el moment crucial de l'11è congrés del PSPV-PSOE, el 27 de setembre del 2008 al matí, quan els aspirants a la secretaria general —ell i Joaquim Puig—

exposaven el seu model de partit. Tres hores més tard, i pel 51,2% dels vots dels delegats, el jove alcalde d'Alaquàs obtenia amb el càrrec, mentre que Puig —que hi compareixia coalitzat amb Francesc Romeu— n'obtenia el 47,7%.

L'endemà, diumenge 28 de setembre, la intervenció d'Alarte —amb José Luis Rodríguez Zapatero, María Teresa Fernández de la Vega, José Blanco i Leire Pajín com a convidats de luxe al plenary— va ser íntegrament en castellà. Alarte té clar que "el partit és molt més d'esquerres i nacionalista que no la societat",

segons que confessa una persona que el coneix de prop, i el ben cert és que, d'aleshores ençà, el secretari general ha donat símptomes que apunten en aquesta direcció. Vol guanyar el carrer per tal de controlar el partit, un consell que li ha transmès Zapatero mateix, i va per ací, per molt que el procés grinyole.

El Nou d'Octubre passat, quan només feia deu dies que liderava el partit, Alarte va instar els diputats autonòmics a fer-li costat en la tradicional processó cívica en honor de la senyera coronada, un acte a què tan sols solien acudir alguns regidors

EL TEMPS

PRATS I CAMPS

Jorge Alarte saluda el cardenal-arquebisbe de València, Agustín García-Gasco, en una visita polèmica. La relació amb Leire Pajín és ambivalent.

socialistes de la ciutat, sempre increpats pel públic. El màxim representant del PSPV-PSOE, però, va voler imprimir un nou ordre, fins al punt que la comitiva socialista va accedir a la Seu per escoltar el *Te Deum*, un acte religiós que Joan Lerma havia eliminat de la jornada festiva durant el seu mandat i que Eduardo Zaplana, en arribar al poder gràcies a la regionalista Unió Valenciana, va recuperar el 1995. “Si ens hem de posar la *peineta*, ens la posarem”, diuen a l’entorn d’Alarte per fer veure que és així, actuant com un alcalde proper al poble, que els socialistes poden guanyar les complícitats que els permeten de recuperar la clau del Palau de la Generalitat. I si la fita recomana alterar el nom al partit, cal estudiar-ho. Per això Alarte ha encarregat un informe a la secretària d’organització, Elena Martín, per saber si pot canviar la marca PSPV –la segona P, vaja– fora del congrés nacional. A l’últim, la proposta va ser rebutjada per més del 90% dels delegats, però ni això no intimida Alarte en la cursa per fer un partit “al servei de la societat”.

El canvi de nom dilapidaria per sempre més l’arrel fusteriana del partit, fruit de la unió, el 1978, del PSPV amb el PSOE. Ben poc –o no gens– s’assembla l’actual PSPV-PSOE al PSPV dels anys 70 i, si

en queda res, amenaça de soterrar-se en benefici del “pragmatisme polític”. El 13 de gener d’enguany, a un xat amb els lectors del diari *Levante*, Alarte era explícit, en aquest sentit:

“Nuestra bandera está clara: la senyera. Nuestro himno no tiene dudas: “Per a ofrenar...”. Nuestra lengua se llama valenciano, queremos que se llame así, apreciamos y valoramos que se llame así y yo me siento orgulloso de usarla bajo esa denominación todos los días, con independencia de que pertenezca a otras comunidades lingüísticas compartidas con otros territorios. Y que no haya duda. El territorio en el que vivimos se llama, se ha llamado y se llamará, Comunitat Valenciana. Nosotros, tal vez, a veces, y siempre en la dimensión interna del propio partido, tenemos gente que reconoce como elementos del pasado histórico otras referencias. Estas referencias no son las mías, no son las del actual socialismo valenciano y no son las del proyecto que estamos construyendo para un cambio en la Comunitat Valenciana. Cada día más deben ser simplemente parte de nuestra historia pasada.”

Una setmana més tard, Jorge Alarte pronunciava una conferència al Club de Encuentro Manuel Broseta i, al sopar posterior, restringit a un selecte grup de convidats, un comensal va recriminar-li que haguera pronunciat el discurs íntegrament en castellà. El cap dels socialistes va contestar que, al territori valencià, hi ha àrees castellanoparlants i que vol que tothom l’entenga sense problemes. “No representem la societat fins que als nostres congressos hi haja la senyera [coronada] i a la cloenda cantem l’himne regional”, comenten que va afegir-hi.

El 27 d’abril, per instrucció seua, el partit es desmarcava de la posició habitual en la matèria i votava contra l’entrada de la Generalitat a l’Institut Ramon Llull [vegeu pàg. 42-43], del qual formen part els governs andorrà, català i balear, a més de quatre ajuntaments valencians en mans progressistes. La decisió ha implicat la dimissió de la portaveu de política lingüística a l’hemicicle, Sol Sorribes, una independent que s’integrà a la llista socialista sota la condició que el grup fora totalment clar quant a la llengua pròpia. Més de vint diputats van remetre-li un escrit de suport que ha estat la primera mostra de rebuig del sector derrotat al congrés.

Més topades. Alguns segments del partit ja van enervar-se en haver d’abstenir-se al debat de pressupostos de la Generalitat –una decisió presa per Zapatero i que afectava tots els grups socialistes que hi ha a l’oposició–, amb l’elecció del diputat del PP José Cholbi com a nou síndic de greuges –amb 33 assessors al darrere– i, sobretot, amb motiu de la visita que Alarte va retre al cardenal-arquebisbe de València, Agustín García-Gasco, el 20 de febrer, la instantània de la qual va ser arxivada. Molts no entenen la cortesia envers algú que ha

“No cedirem ni un pam de terreny al PP en la llengua, la bandera o l’aigua”, diu l’entorn d’Alarte

“Alarte no compta amb el 50%, té una posició sèrbia que acabarà petant”, diu un descontent

Alarte a la processó cívica del Nou d'Octubre i a la marxa pel Tajo-Segura a Elx, amb Ana Barceló i Elena Martín –a la seua esquerra– i Alejandro Soler.

malparlar il·limitadament dels socialistes i que ha pres posició, sense embuts, a favor dels sectors més conservadors.

De la mateixa manera, n'hi ha que no entenen la posició bel·ligerant del partit respecte a l'informe Auken, elaborat per la Unió Europea i que és molt crític amb el model urbanístic valencià. Per bé que el text recull paràgrafs ben durs que no hi havia a l'anterior redactat –beneït pels socialistes en temps de Pla–, determinats sectors del partit troben que ara, quan s'ha demostrat que el model fomentat pel PP era insostenible –econòmicament i ambientalment–, no és el moment de ser condescendents amb els populars. Alarte ha proposat a Francisco Camps de teixir un pacte urbanístic, el gran somni del PP a l'anterior legislatura. En el debat hídric, l'actual PSPV no ha variat la visió de manera substancial –la defensa del manteniment del transvasament Tajo-Segura és absoluta, fins al punt que critiquen Camps per no haver acudit a la manifestació d'Elx el 27 de març–, però Alarte va fer surar l'enigma en eixir de la seua única trobada amb Camps, el 7 de gener: preguntat per l'Ebre, l'alaquaser va dir que “només” es fa “responsable” de la posició mantinguda pel seu partit “a partir del 28 de setembre”.

Objectiu: descol·locar el PP. L'entorn d'Alarte s'enorgulleix que el nou PSPV-PSOE haja agafat desprevingut el PP, i ho argumenten amb el reguitzell de detalls que a uns altres escandalitzen: la posició respecte al Ramon Llull, la foto amb el cardenal, la presència d'Alarte i no la de Camps en la marxa en defensa de l'aigua... “Fa 16 anys que perdem eleccions, pitjor no ens pot anar, provem una

altra cosa!”, diuen, i de seguida miren de tranquil·litzar el personal en remetre a la correcta política lingüística mantinguda per Alarte a Alaquàs, “la mateixa que li ha permès de tenir el 53% dels vots”. “Hi ha un risc de perdre vots per l'esquerra? Potser sí, però no abandonarem aquesta estratègia.” Aquestes instàncies no entenen la reacció de segons qui, com ara aquells que van defensar el congrés democràticament, tenim aquest aval de confiança, i actuar contra la direcció del partit és donar oxigen a Camps justament quan es troba en el moment més baix”, adverteixen. Encara entenen menys les declaracions de Pla a aquestes pàgines [vegeu EL TEMPS núm. 1.291], on l'ex-secretari general es mostrava convençut que el PP no ha tocat sostre, electoralment, i que l'esquerra no ha arribat a terra. Paraules que titllen de “nanisme polític” i que també couen per la crítica de Pla a la poca implicació de Zapatero amb el PSPV-PSOE.

El cercle d'Alarte destaca que “els perdedors del congrés no accepten que hem tingut sort amb l'esclat del *cas Gürtel*, que el vent ens bufa a favor i que no cedirem ni un pam de terreny al PP en aspectes com la llengua, la bandera, l'onomàstica o l'aigua. L'altre dia, Rafael Ferraro [diputat del PP provinent d'Unió Valenciana] va fer el ridícul, va anar a la comissió disposat a dir-nos el nom del porc i no va poder fer-ho”. “Ací no hi ha cap viratge ideològic, ací exclusivament hi ha pragmatisme polític”, reblen.

Un 51% amb pines. Els moviments d'Alarte compten amb el plàcet de Pajín, la relació amb la qual no és tan estreta

com alguns volen fer veure, però amb qui, li agrade o no, ha de conviure. Fou Pajín, ja erigida en secretària d'organització del PSOE –un càrrec que ara encara té més potència, atès el pas a Foment de Blanco–, qui va posar sobre la taula d'Alarte tots els vots de la plataforma Socialisme i Ciutadania, una suma notable de descontents diversos a qui no feia el pes cap precandidat a la secretaria general i que al remat va decantar –pel 51%– aquell conclave. Alarte no entusiasmava Pajín, que primer va mirar de convèncer Alejandro Soler –alcalde d'Elx– i Ana Barceló –alcaldessa de Saix– perquè optaren a liderar el partit, però que va trobar-se amb dues negatives: el primer, perquè vol afermar el seu poder a la capital del Baix Vinalopó, on, com aquell qui diu, acaba d'aterrar, i la segona, perquè no s'hi veia, al càrrec.

Comptat i debatut, Pajín i Alarte són dos galls al mateix galliner. La primera va imposar-li Soler de 2 –vice-secretari general–, Elena Martín de 3 –secretària d'organització– i Barceló com a presidenta provincial d'Alacant. Dels tres delegats del govern espanyol, dos li són molt propers –Encarna Llinares, a Alacant, i Juan María Calles, a Castelló–, mentre que el de València –Ricardo Peralta, amb qui Alarte tampoc no manté pas una relació excelsa– va ser designat per De la Vega. El grup parlamentari, per acabar-ho d'adobar, va dibuixar-lo Pla a la seua mida. Tant, de fet, que va excloure'n l'impetuós Alarte per evitar que li fera ombra a les Corts. Aquesta, justament, és una de les rèmores d'Alarte, que fa oposició sense cap plataforma pública que el promoga, més enllà d'un ajuntament que abandonarà passat l'es-

tiu. A l'hemicicle, això sí, hi ha com a portaveu Ángel Luna, que comparteix de ple les posicions més polèmiques d'Alarte. Va ser ell qui redactà els apartats més sucosos de la ponència esmenada a fons al congrés. De Luna, companys de grup s'hi refereixen com a "social-liberal"; uns altres, directament, com a "liberal".

Un diputat desencantat amb Alarte explica que "a les Corts ha vingut en dues ocasions, però de política no n'ha parlat; se cenyeix al tacticisme, no proposa cap idea en el camp de la sanitat, ni el de l'ensenyament, i dubte molt que el tomb en la qüestió de la llengua ens aporte vots". Més encara, aquest diputat li retreu que "haja perdut l'oportunitat d'integrar la majoria de què gaudeix i de sentir-se més còmode, sobretot perquè la posició dels perdedors del congrés ha estat ben respectuosa". "Tinc claríssim que no vol comptar amb el 50% del partit, ha adoptat una posició sèrbia que pot petar en qualsevol moment: el desencís s'aguanta un temps, però al cap d'un temps rebenta. Ens miren malament perquè no vam ser capaços de guanyar el PP, però és que les circumstàncies econòmiques eren les que eren!" En aquest sentit, "tot plegat representa un tomb a la dreta que Alarte ja va anunciar a l'etapa precongressual; de fet aplica la ponència que va entrar al congrés, no la que es va aprovar". Un altre exemple del descontentament d'aquest diputat és que "el PSPV s'ha reformulat com una sucursal més del PSOE, i tan sols cal analitzar la llista a les europees... Calabuig [eurodiputat del 2004 al 2008] representava una certa valencianitat que ara no veig enlloc". A parer seu, "el nou projecte del PSPV és molt vell, decantar-nos cap a la dreta", per bé que hi ha el risc de "desmoralitzar els militants", per culpa d'allò que considera un "viratge autoritari". "És trist, però entre l'alternativa i l'alternança, s'ha optat per la segona."

Precisament, un dels principals retrats contra Alarte és la "buidor" dels seus discursos, "la seua obsessió per no xafar cap bassa; i només cal recordar el seu discurs al plenari del congrés, que va ser paupèrrim". Les intervencions públiques del secretari general arriben amb comptagotes, sempre condicionades a la decisió del nucli dur del partit —el seu cap gabinet, Josep Moreno, i el secretari d'acció electoral, Víctor Sahuquillo—, és refractari a concedir entrevistes als

Isabel Escudero

José Ignacio Pastor

Rafa Rubio

Vicent Soler

mitjans de comunicació i defuig les declaracions explosives. No ha demanat la dimissió de Camps per la seua implicació al *cas Gürtel*, per exemple. Alarte fa cas de Zapatero i mira d'obtenir el control del partit mitjançant el poder autonòmic, però, amb tot, les intervencions en públic dels diputats autonòmics han de comptar amb el vist-i-plau de la direcció.

Europa, primer examen. El diumenge 7 de juny Alarte encara la primera cita electoral com a cap del PSPV-PSOE, i tot indica que no serà una bona nit. El PP, a la darrera contesa d'aquesta mena, va deixar els socialistes 7 punts enrere, una xifra que ara podria multiplicar-se per dos. El secretari general valencià ha avisat que el 7J no l'avalua, i de fet tot-hom, al si del partit, descarta que ningú

desenfunde el sabre de guerra si hi ha un resultat pessim. "El salvarà el període de gràcia en què encara viu."

Un període de gràcia sense el qual la seua negociació de la llista europea hauria quedat més en evidència.

Alarte va anunciar que s'hi inclouria Rafael Rubio, portaveu a la Diputació de València, dins una estratègia que mirava de promoure Carmen Martínez, secretària general del PSPV-PSOE a la província, alhora que alcaldessa de Quart de Poblet (Horta). Al remat, però, la quota valenciana als llocs d'elecció segura es limiten a Andrés Perelló —al lloc 12è— i a la diputada de Burjassot (Horta) Josefa Andrés, al 15è. Rubio n'ha quedat fora, per bé que el número 15 ha estat rellevat: ja no serà María Ángeles Avilés, com s'havia dit al principi, perquè aquesta,

“A les Corts, hi ha vingut dues vegades i no ha parlat de política, només de tacticisme”

regidora a Elx, s’ha trobat immersa en un presumpte cas de desviació de fons públics de l’ajuntament per a fer publicitat de partit, un cas que el PP ha esbombat en plena maregassa pel *cas Gürtel* per ferir els socialistes i fins i tot prendre’ls el seu consistori més important. Avilés –esposa de l’antic xofer de l’alcalde Soler, destituït com a assessor perquè no féu costat a Alarte al procés congressual– havia amenaçat amb una moció de censura que posara punt final a tres dècades de governs progressistes.

En totes dues maniobres a la llista europea hi havia darrere la mà de Pajín, que ocuparà al Senat el lloc que deixarà vacant Perelló i que volia salvar el cap de Soler amb la designació com a eurodiputada d’Avilés, número 7 a la llista il·licitana el 2007. Però un hàbil moviment *in extremis* d’Alarte ha fet que Avilés –que s’ha donat de baixa del partit– no en forme part. El comitè federal l’ha rellevada en comprovar que és investigada per la justícia. Rubio no accedeix al seu lloc per respectar la paritat.

Quatre visions. José Ignacio Pastor, dimisit fa poc com a director de la fundació Societat i Progrés –el nou president de la qual és Alarte, que va prendre’n possessió al cap de sis mesos–, troba a faltar “una agenda de presència social, sembla desaparegut”, i demana que es creen “ponts amb les universitats i la societat civil, però també amb els 2.000 regidors i amb les sectorials del partit”. Pastor pensa que “hi ha un dèficit de massa grisa, veig més preocupació per millorar la comunicació, però no una dinàmica de mobilització de públics”. Igualment, saluda la “revitalització” que han experimentat els cursos de formació, i s’estimaria més “la creació d’un departament d’estudis, que aplegara gent amb bastant coneixement: Eugenio Burriel, Segundo Bru, Vicent Soler...”

Precisament Vicent Soler, conseller amb Lerma, doctor en economia a la

Universitat de València i històric militant del PSPV primigeni, observa que Alarte “s’ha centrat massa en la gestió orgànica; ja toca aplicar les resolucions congressuals”, i n’apunta una: “El centre no existeix, cal elaborar un projecte propi que siga explicable i que sedueca l’electorat, un projecte obertament socialdemòcrata i valencianista. Per al Partit Socialista, el no-valencianisme no és millor que el valencianisme. El Partit Socialista no ha estat capaç de crear un discurs valencianista alternatiu al del PP, un discurs que engrescara la gent. No fer valencianisme és deixar lliure tot aquest espai al PP, que el fa servir de manera espúria.” En aquest sentit, Soler emfasitza que “el 90% del partit pensa que ací hi ha un projecte valencià. El dirigent que no vulga veure això, topará amb la realitat. Si hom, al racó més recòndit del seu cap, amaga qualsevol vel·leïtat jacobina, sap a quina realitat s’enfronta. Hi ha una immensa majoria del partit que vol un projecte plenament valencianista i socialdemòcrata”. Un canvi de nom, per tant, significaria “una ingenuïtat política; el congrés encara és ben recent. Ja van voler fer-ho amb les sigles del PSOE, llewant-ne la O d’*obrer*, i el PSPV ja forma part de l’imaginari col·lectiu dels valencians. No és un tema cabdal, aquest. Cal crear un projecte propi, aquest és el rept. Qui desvia l’atenció cap a unes altres qüestions, no fa sinó autoenganyar-se”.

Isabel Escudero, vice-presidenta de les Corts que va defensar la nova posició del partit respecte l’Institut Ramon Llull, assenyala que “estem arribant a un cert pragmatisme. Fins ara, la línia no ha estat productiva.” Sobre l’episodi del Llull, Escudero raona que “som un partit polític, no cap ONG, hi havia una ordre de la direcció del partit i del grup, i calia acatar-la. Qui va desmarcar-se’n, va cometre un acte de deslleialtat”. Aquesta diputada no veu “cap tomb al centre en les qüestions substantives: educació per a la ciutadania, la sanitat, l’avortament, la llei de dependència, l’ensenyament...” Si que preveu canvis en profunditat al grup parlamentari que isca de les eleccions del 2011, si és Alarte qui finalment el dissenya: “Voldrà fer un grup confortable, fins ací puc llegir. Ell pertany a una nova generació i voldrà anar-hi sense cap llast.” A continuació, però, no dubta a afegir que “qui no s’hi integra és perquè no vol fer-ho, Alarte no li ho impedeix”.

Per últim, Rafael Rubio recorda que el seu càrrec com a portaveu a la Diputació és a disposició d’Alarte, a qui va fer costat al congrés, a qui també deixa llibertat per fer i desfer a la ciutat de València –Alarte ha dissolt les agrupacions que hi havia i ha nomenat una comissió delegada fins que s’hi faça el congrés, que no serà abans de la tardor– i a qui no retreu res en el frustrat intent d’enviar-lo a Brussel·les. “Les coses es fan bé, però cal esperar. Encara som en una fase d’adaptació a l’estructura del partit, que ja no és comarcal, sinó provincial, i açò no es fa de la nit al dia. La cosa va raonablement bé; podria anar millor, però bé...” Rubio veu “les errades típiques d’una executiva jove, com ara la poca penetració mediàtica”, i explica que, després dels comicis del 2007, “el partit ha interioritzat allò que la drete es va fer un fart de dir-nos, allò del *partit del no*, fins al punt que ara mirem de racionalitzar millor el nostre discurs, mirem de fer veure que el temps ens ha donat la raó, però sense fer escarafalls”. Sobre la relació amb el grup parlamentari, Rubio considera que “açò no és *Alicia al país de les meravelles*; cal greixar la relació amb el grup, el nostre principal actiu, i això depèn de la direcció d’aquest [Àngel Luna], que ha de marcar el temps i la relació amb el partit”. Sobre l’*impasse* a la ciutat de València, qui un dia en fou secretari general no detecta “cap raó objectiva perquè hi haja aquest estat d’excepció. No ens podem permetre el luxe de continuar més temps sense direcció. Entenc que Alarte vulga fer una executiva a mida, però cal tancar-la prompte”.

Alarte, per a València, pensa en homes de confiança joves, com l’advocat i assessor Carlos González Triviño i l’actual cap de comunicació del partit, Salvador Broseta. Leire Pajín, que també vol controlar València per eixamplar el seu poder al si de l’organització, ara fonamentat a les comarques meridionals, aposta per una altra jove, Anaïs García, que treballa de coordinadora a la secretaria d’organització de Martín.

Batalla de València al marge, Alarte se la juga al carrer, a cada comarca. Seran els ciutadans valencians, els jutges del “canvi” –*D’una vegada per totes, canvi*, era el seu lema al congrés–, un canvi que ara com ara grinyola.

Victor Maceda